МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка

Філософський факультет
Кафедра політології

Затверджено
На засіданні кафедри політології
філософського факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 26 серпня 2022 р.)

Завідувач кафедри _____ проф. Анатолій РОМАНЮК

Силабус з навчальної дисципліни «Політичні інститути країн Східної Європи і Центральної Азії», що викладається в межах ОПП «Політологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі спеціальності 052 «Політологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» 2022 року вступу

Львів – 2022

Назва дисципліни	Політичні інститути країн Східної Європи і Центральної Азії
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, Львівський національний університет імені Івана Франка, вул. Університетська 1, 79000
Факультет та кафедра, за якими закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра політології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» Спеціальність 052 «Політологія»
Викладачі дисципліни	Осадчук Ігор Юрійович, кандидат політичних наук, доцент кафедри політології
Контактна інформація викладачів	Електронна адреса: ihor.osadchuk@lnu.edu.ua Сторінка викладача: https://filos.lnu.edu.ua/employee/8032 Місце знаходження: Львів, Львівський національний університет імені Івана Франка, вул. Університетська 1, ауд. 206
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	У день проведення лекцій/семінарських занять. Також можливі онлайн консультації через засоби віддаленого відео- й аудіозв'язку та емейлінг на електронну адресу викладача.
Сторінка дисципліни	https://filos.lnu.edu.ua/academics/bachelor/curriculum-politology
Інформація про дисципліну	Навчальна дисципліна «Політичні інститути країн Східної Європи і Центральної Азії» – вибіркова навчальна дисципліна циклу професійної та практичної підготовки, що вивчається студентами четвертого курсу спеціальності 052 «Політологія» філософського факультету Львівського національного університету імені Івана Франка.
Коротка анотація дисципліни	Навчальна дисципліна «Політичні інститути країн Східної Європи і Центральної Азії» присвячена аналізу особливостям трансформації політичних систем, інституту президентства, парламентів, урядів, політичних партій та партійних систем, інституту референдуму в країнах Східної Європи і Центральної Азії. Методологічно дисципліна сягає постбіхевіоралізму й неоінституціоналізму. В науковому та навчальному контексті курс постає механізмом диверсифікації та поглиблення (звуження) сфери наукового політологічного аналізу. Курс розділено на два змістові модулі. В першому модулі – вивчення особливостей трансформації політичних систем, інституту президентства й парламентів за допомогою порівняльного методу. У другому змістовому модулі – порівняльний аналіз урядів, політичних партій та партійних систем, інституту референдуму в країнах Східної Європи і Центральної Азії.
Мета та цілі дисципліни	*Метою* вивчення вибіркової дисципліни «Політичні інститути країн Східної Європи і Центральної Азії» є визначення особливостей організації та функціонування політичних систем країн Східної Європи і Центральної Азії крізь призму формування та функціонування політичних інститутів цих країн, із специфікою застосування якісних та кількісних вимірів та методів у порівняльному аналізі політичних інститутів; вироблення у студентів уявлення про ефективність і якість політичних інститутів у політичних системах країн Східної Європи і Центральної Азії. *Завдання курсу*:

	• визначити чинники й наслідки трансформації/транзиту політичних режимів у країнах Східної Європи і Центральної Азії; • розкрити роль інституту президентства в політичних системах країн Східної Європи і Центральної Азії; • визначити роль парламентів у політичних системах країн Східної Європи і Центральної Азії; • з'ясувати специфіку формування і функціонування урядів/урядових кабінетів у країнах Східної Європи і Центральної Азії; • проаналізувати різновиди виборчих систем, що застосовуються на парламентських виборах у країнах Східної Європи і Центральної Азії; • виділити основні тенденції формування та трансформації політичних партій і партійних систем у країнах Східної Європи і Центральної Азії; • виокремити особливості інституту референдуму в країнах Східної Європи і Центральної Азії; • прищепити в студентів навики самостійного якісного та кількісного аналізу політичних інститутів і процесів у політичних системах країн Східної Європи і Центральної Азії.
Література для вивчення дисципліни	***Основна література:*** 1. Осадчук І. Політичні інститути пострадянських країн: порівняльний аналіз: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 306 с. 2. Bedford S. The 2020 Presidential Election in Belarus: Erosion of Authoritarian Stability and Re-politicization of Society. *Nationalities Papers*. 2021. Vol. 49. No. 5. P. 808–819. 3. Burkhardt F. Moldova – Key Challenges and Political Developments. *Südosteuropa Mitteilungen*. 2020. Vol. 60. No. 1–2. P. 147–159. 4. Bonacker T., Lottholz P. The Post-Imperial Politics of Security and Depoliticisation: Comparing Discourses and Practices of Ordering Across Central Asia. *Europe-Asia Studies*. 2022. Vol. 74. No. 2. P. 310–334. 5. Hall S. The End of Adaptive Authoritarianism in Belarus? *Europe-Asia Studies*. 2022. DOI: 10.1080/09668136.2022.2093332. ***Додаткова література:*** 1. Бялоблоцький З. Стабільність та ефективність урядів у політичних системах країн Східної Європи: монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 470 с. 2. Осадчук І. Атипова напівпрезидентська система правління та політичний режим в Республіці Казахстан (1995–2018). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Історія. Філософія. Політологія»*. 2019. № 17. С. 72–75. 3. Осадчук І. Особливості формування та функціонування правлячої еліти в контексті «патронажного президенталізму» в Туркменістані. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Сер.: «Питання політології»*. 2014. Вип. 27. № 1132. С. 59–62.

4. Осадчук І. «Партії влади» та правлячі партії в пострадянських країнах. *Evropský politický a právní diskurz*. 2016. Sv. 3. Vyd. 6. S. 154–161.
5. Осадчук І. Партійна система в контексті функціонування атипової напівпрезидентської системи правління в Азербайджанській Республіці (1995–2019). *Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». Політологія. Соціологія. Право.* 2019. № 3 (43). С. 186–191.
6. Скоморовський В. Наслідки перебудовчих процесів у СРСР: державно-правовий аспект. *Часопис Київського університету права*. 2013. № 1. С. 22–26.
7. Black J. The Russian Presidency of Dmitry Medvedev, 2008–2012: The Next Step Forward or Merely a Time Out? Abington: Routledge, 2015. 256 p.
8. Chaisty P.The Legislative Effects of Presidential Partisan Powers in Post-Communist Russia. *Government and Opposition*. 2008. Vol. 43. No. 3. P. 424–453.
9. Dobbins M. Post-Rose Revolution Georgia: How democratization went wrong – and why authoritarianism also may have backfired. *Euxeinos*. 2013. Vol. 9. P. 15–21.
10. Hill R., White S. Referendums in Russia, the Former Soviet Union and Eastern Europe // Qvortrup M. Referendums Around the World The Continued Growth of Direct Democracy. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2014. P. 17–42.
11. Lewis D. Russia's New Authoritarianism: Putin and the Politics of Order. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2020. 334 p.
12. Nichols T. The Russian Presidency: Society and Politics in the Second Russian Republic. Palgrave Macmillan, 2001. 235, [24] p.
13. Norton P., Olson D. Post-Communist and Post-Soviet Legislatures: Beyond Transition. *The Journal of Legislative Studies*. 2007. Vol. 13. No. 1. P. 1–11.
14. Osadchuk I., Lytvyn V. The Atypicality of Semi-Presidentialism in Post-Soviet Countries: The Context of Votes of No Confidence in Governments. *Studia Politica. Romanian Political Science Review*. 2019. Vol. 19. No. 1. P. 57–82.
15. Seyaz A. The Effect of The Russian Presidential Power on The Political Regime: A Comparative Analysis of Yeltsin and Putin Periods. *Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi*. 2020. Vol. 15. No. 54. P. 305–324.

Інтернет-джерела:

1. Corruption Perceptions Index. URL: http://www.transparency.org/research/cpi/overview.
2. Economist Intelligence Unit (EIU). URL: http://info.worldbank.org/governance/wgi/pdf/EIU.xlsx.
3. ElectionGuide. International Foundation for Electoral Systems (IFES). URL: http://www.electionguide.org.
4. Freedom in the World. URL: https:// freedomhouse.org/report-types/freedom-world.

	5. Nations in Transit. URL: https:// freedomhouse.org/report-types/nations-transit. 6. Parline database on national parliaments. Inter-Parliamentary Union. URL: http://www.ipu.org/parline-e/parlinesearch.asp.
Тривалість курсу	1 семестр / 105 годин
Обсяг курсу	Загалом 105 годин, зокрема 39 годин аудиторних занять. З них: 26 годин лекцій, 13 годин практичних занять та 66 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	В результаті вивчення навчальної дисципліни «Політичні інститути країн Східної Європи і Центральної Азії» студент буде: ***знати***: • понятійно-категоріальний апарат для дослідження політичних інститутів як складових політичних систем країн Східної Європи і Центральної Азії; • еволюцію політичних інститутів як складових політичних систем країн Східної Європи і Центральної Азії; • особливості формування та функціонування політичних інститутів (інституту президентства, парламентів, урядів, виборів і виборчих систем, політичних партій і партійних систем, інституту референдуму) у країнах Східної Європи і Центральної Азії; • сутність інструментів аналізу політичних інститутів у політичних системах країн Східної Європи і Центральної Азії; ***вміти***: • аналізувати еволюцію й повноваження політичних інститутів країн Східної Європи і Центральної Азії інститутів як складових політичних систем цих країн; • користуватись методами якісного й кількісного аналізу політичних інститутів як складових політичних систем країн Східної Європи і Центральної Азії; • доказово і комплексно підходити до розуміння сучасного політичного процесу на основі якісного й кількісного аналізу політичних інститутів у політичних системах країн Східної Європи і Центральної Азії. Крім того, в результаті успішного вивчення навчальної дисципліни «Політичні інститути країн Східної Європи і Центральної Азії» студент набуде: *Спеціальні (фахові) компетентності*: • **СК03.** Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах; • **СК04.** Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності; • **СК06.** Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні. *Програмні результати навчання* після вивчення навчальної дисципліни «Політичні інститути країн Східної Європи і Центральної Азії»:

	• **РН12.** Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування; • **РН13.** Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні; • **РН21.** Застосовувати теорії соціальної стратифікації, групової взаємодії, діяльності груп інтересів та груп тиску на місцевому, регіональному та державному рівні здійснення публічної політики.
Ключові слова	Система правління, президенталізм, парламентаризм, напівпрезиденталізм, президент-парламентаризм, прем'єр-президенталізм, політичний режим, демократичний режим, авторитаризм, гібридний режим, політична трансформація, економічна трансформація, індекс трансформації Бертельсманна, транзит, президент, інститут президентства, парламент, депутат, імперативний мандат, депутатський імунітет, депутатський індемнітет, вибори, виборча система, бікамералізм, симетричний бікамералізм, асиметричний бікамералізм, законодавчий процес, уряд, урядовий кабінет, партійний уряд, однопартійний уряд більшості, однопартійний уряд меншості, коаліційний уряд більшості, коаліційний уряд меншості, непартійний (технократичний) уряд, напівтехнократичний уряд, напівпартійний уряд, політична стабільність, стабільність уряду, індекс урядової стабільності, політична партія, «партія влади», правляча партія, опозиційна партія, індекс ефективної кількості парламентських партій, партійна система, непартійна система, політична еліта, правляча еліта, клан, трайбалізм, патронаж, непотизм.
Формат курсу	Змішаний
Аудиторні особливості курсу	Проведення лекцій, семінарських занять та консультацій для кращого розуміння тем дисципліни.
Теми	Детально див. Додаток «Схему курсу»
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру. Форма заліку – усна.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань, достатніх для сприйняття категоріального апарату і розуміння джерел з таких дисциплін: «Порівняльна політологія», «Політичні системи та інститути», «Політичні режими». Вони будуть допоміжними для сприйняття категоріального апарату.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації, лекції, колаборативне навчання (групові проекти, спільні розробки, групові розрахункові роботи, навчальні спільноти, тьюторство і т.д.), проектно-орієнтоване навчання, дискусія, семінари, самостійна робота, аналіз статистичних баз даних. Навчальні методи: пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, інтерактивний, активізації навчання.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребуватиме залучення персонального комп'ютера (принаймні лектором) і мультимедійного проектора. Крім того, бажано, щоби студенти також користувались персональними комп'ютерами. Для курсу не потрібно спеціалізованого програмного забезпечення (хоча воно може використовуватись за бажанням). Тим не менше, потрібне впевнене користування загальновживаними програмами й

	операційними системами (з метою подання електронних матеріалів – електронна пошта, платформи Microsoft Teams, Zoom, Telegram, Moodle тощо). Також для курсу бажане володіння мінімальними навиками роботи з базами та масивами даних й інформації.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: практичні/самостійні тощо – 30% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 30); контрольні заміри (модулі) – 20% семестрової оцінки (максимальна кількість балів за два модулі – 20); залік – 50% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 50). Поточний контроль знань студентів проводять за трьома складовими: контроль систематичності та активності роботи студента впродовж семестру; контроль за виконанням модульних завдань/контрольних замірів; контроль за виконанням завдань самостійного опрацювання. При контролі систематичності й активності роботи студентів оцінці підлягають: самостійна робота студентів; відвідування й активність на семінарських занять; рівень засвоєння знань програмного матеріалу. Поточний контроль успішності здійснюється за п'ятибальною шкалою: «5» – відмінно, «4» – добре, «3» – задовільно, «2» – доповнення, «1» – коментарі (участь у дискусії). Контроль знань за результатами вивчення змістового модуля оцінюється в 10 балів. Форма підсумкового контролю – залік в усній формі в кінці семестру. **Письмові та проектні роботи:** очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт, серед яких вирішення кейсів. **Академічна доброчесність**: очікується, що роботи студентів будуть їхніми оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування і втручання в роботу інших студентів становлять, однак не обмежують прикладів можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак цього є підставою для незарахування тієї або іншої роботи студента викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відповідно, жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. **Відвідування занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції та практичні заняття курсу. Студенти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися всіх термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. **Література.** Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед основних і додаткових. **Політика виставлення балів.** Враховуються бали, набрані на поточному тестуванні й поточному навчанні, в самостійній роботі і бали підсумкового заліку (в комбінованому форматі). При цьому, обов'язково враховуються присутність на заняттях й активність студента під час практичного заняття, списування і плагіат, несвоєчасне виконання поставлених завдань.
Питання до заліку (чи питання на контрольні роботи)	Перелік питань до заліку: 1. Політика «перебудови» в СРСР. 2. Причини розпаду СРСР.

	3. Країни Східної Європи і Центральної Азії як категорія політології: особливості дефініювання. 4. Президентські системи правління в країнах Східної Європи і Центральної Азії. 5. Парламентські системи правління в країнах Східної Європи і Центральної Азії. 6. Напівпрезидентські системи правління в країнах Східної Європи і Центральної Азії. 7. Трансформації/транзити політичних режимів у країнах Східної Європи і Центральної Азії. 8. Історичні передумови виникнення інституту президентства в країнах Східної Європи і Центральної Азії. 9. Умови висунення кандидатів на посаду президента та особливості обрання президентів в країнах Східної Європи і Центральної Азії. 10. Вимоги до кандидатів у президенти в країнах Східної Європи і Центральної Азії. 11. Соціальні та матеріально-фінансові гарантії діяльності президентів в країнах Східної Європи і Центральної Азії. 12. Повноваження президентів у країнах Східної Європи і Центральної Азії. 13. Особливості відповідальності та дострокового припинення повноважень президентів у країнах Східної Європи і Центральної Азії. 14. Історія парламентаризму в країнах Східної Європи і Центральної Азії: дорадянський, радянський і пострадянський періоди. 15. Особливості обрання голів парламентів (нижніх палат парламентів) у країнах Східної Європи та Центральної Азії. 16. Повноваження голів парламентів (нижніх палат парламентів) у країнах Східної Європи та Центральної Азії. 17. Дострокове припинення повноважень голів парламентів (нижніх палат парламентів) у країнах Східної Європи і Центральної Азії. 18. Спеціальні органи управління парламентами (нижніми палатами парламентів) у країнах Східної Європи і Центральної Азії. 19. Статус депутатів парламентів (нижніх палат парламентів) країн Східної Європи і Центральної Азії. 20. Вимоги до кандидатів на посаду депутата у парламентах (нижніх палатах парламентів) країн Східної Європи і Центральної Азії. 21. Депутатський імунітет та індемнітет у країнах Східної Європи і Центральної Азії. 22. Соціальні та матеріально-фінансові гарантії депутатської діяльності у країнах Східної Європи і Центральної Азії. 23. Дострокове припинення повноважень депутатів парламентів (нижніх палат парламентів) в країнах Східної Європи і Центральної Азії. 24. Імперативний мандат у країнах Східної Європи і Центральної Азії.

	25. Фракції як елементи структури парламентів (нижніх палат парламентів) країн Східної Європи і Центральної Азії. 26. Депутатські групи як елементи структури парламентів (нижніх палат парламентів) країн Східної Європи і Центральної Азії. 27. Комітети та комісії як елементи структури парламентів (нижніх палат парламентів) країн Східної Європи та Центральної Азії. 28. Мажоритарні виборчі системи парламентів (нижніх палат парламентів) у країнах Східної Європи і Центральної Азії. 29. Пропорційні виборчі системи парламентів (нижніх палат парламентів) у країнах Східної Європи і Центральної Азії. 30. Змішані виборчі системи парламентів (нижніх палат парламентів) у країнах Східної Європи і Центральної Азії. 31. Особливості бікамералізму в країнах Східної Європи і Центральної Азії. 32. Статус членів верхніх палат парламентів країн Східної Європи і Центральної Азії. 33. Особливості управління верхніми палатами парламентів країн Східної Європи і Центральної Азії. 34. Законодавчий процес в однопалатних парламентах країн Східної Європи та Центральної Азії. 35. Законодавчий процес у двопалатних парламентах країн Східної Європи і Центральної Азії. 36. Оцінка ефективності повноважень парламентів у країнах Східної Європи і Центральної Азії. 37. Участь жінок у парламентах країн Східної Європи і Центральної Азії. 38. Особливості формування урядів у країнах Східної Європи і Центральної Азії: правові засади та політична практика. 39. Особливості відповідальності урядів у країнах Східної Європи і Центральної Азії: правові засади та політична практика. 40. Партійні урядові кабінети у країнах Східної Європи і Центральної Азії. 41. Непартійні урядові кабінети у країнах Східної Європи і Центральної Азії. 42. Стабільність урядових кабінетів у країнах Східної Європи і Центральної Азії. 43. Ефективність урядування в країнах Східної Європи і Центральної Азії. 44. Ефективність урядів у країнах Східної Європи і Центральної Азії. 45. Історія політичних партій у країнах Східної Європи і Центральної Азії: дорадянський та радянський періоди. 46. Особливості формування й функціонування політичних партій у країнах Східної Європи і Центральної Азії. 47. Фінансування політичних партій у країнах Східної Європи і Центральної Азії. 48. «Партії влади» в країнах Східної Європи і Центральної Азії. 49. Правлячі партії в країнах Східної Європи і Центральної Азії. 50. Опозиційні партії в країнах Східної Європи і Центральної Азії.

	51. Типологія партійних систем в країнах Східної Європи і Центральної Азії. 52. Нормативно-правове регулювання організації та проведення референдумів у країнах Східної Європи і Центральної Азії. 53. Політичні наслідки проведення референдумів у країнах Східної Європи і Центральної Азії. 54. Чинники формування і наслідки функціонування політичних еліт у країнах Східної Європи. 55. Чинники формування і наслідки функціонування політичних еліт у країнах Центральної Азії.
Опитування	Анкету-оцінку для оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Додаток. Схема курсу «Політичні інститути країн Східної Європи і Центральної Азії»

Тиж. / год	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література / Ресурси в інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
1/ 5 год.	**Тема 1. Історико-політична характеристика та особливості трансформації політичних систем країн Східної Європи і Центральної Азії (частина 1).** Політика «перебудови» та причини розпаду СРСР. Країни Східної Європи і Центральної Азії як категорія політології: особливості дефініювання.	Лекція, презентація, дискусія – 2 год.	1. Козловська Т. Горбачовська «перебудова» та «нове політичне мислення»: передумови виникнення і наслідки. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2000. № 408. С.139–145. 2. Овчар І. Суспільно-політичні наслідки перетворень у СРСР (1985–1991 роки). *Віче.* 2007. № 21–22. С. 24–26. 3. Осадчук І. Політичні інститути пострадянських країн: порівняльний аналіз: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 306 с. 4. Скоморовський В. Наслідки перебудовчих процесів у СРСР: державно-правовий аспект. *Часопис Київського університету права*. 2013. № 1. С. 22–26.	Самостійна робота – 3 год. Політика «перебудови» в СРСР.	1-й тиждень
1/ 3 год.	**Тема 1. Історико-політична характеристика та особливості трансформації політичних систем країн Східної Європи і Центральної Азії (частина 1).** Політика «перебудови» та причини розпаду СРСР. Країни Східної Європи і Центральної Азії як категорія політології: особливості дефініювання.	Семінар, групова робота, дискусія – 1 год.	1. Козловська Т. Горбачовська «перебудова» та «нове політичне мислення»: передумови виникнення і наслідки. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2000. № 408. С.139–145. 2. Овчар І. Суспільно-політичні наслідки перетворень у СРСР (1985–1991 роки). *Віче.* 2007. № 21–22. С. 24–26. 3. Осадчук І. Політичні інститути пострадянських країн: порівняльний аналіз: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 306 с. 4. Скоморовський В. Наслідки перебудовчих процесів у СРСР: державно-правовий аспект. *Часопис Київського університету права*. 2013. № 1. С. 22–26.	Самостійна робота – 2 год. Причини розпаду СРСР.	1-й тиждень
2/ 5 год.	**Тема 2. Історико-політична характеристика та особливості трансформації політичних систем країн Східної Європи і Центральної Азії (частина 2).** Визначення систем	Лекція, презентація, дискусія – 2 год.	1. Осадчук І. Атипова напівпрезидентська система правління та політичний режим в Республіці Казахстан (1995–2018). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія*	Самостійна робота – 3 год. Гібридні режими в країнах Східної Європи і Центральної Азії.	2-й тиждень

	правління в країнах Східної Європи і Центральної Азії. Трансформація/транзит політичних режимів у країнах Східної Європи і Центральної Азії.		*«Історія. Філософія. Політологія»*. 2019. № 17. С. 72–75. 2. Осадчук І., Литвин В. Атиповість напівпрезидентських систем державного правління в пострадянських країнах: контекст вотумів недовіри урядам. *Politicus*. 2018. Вип. 3. С. 49–57. 3. Осадчук І. Політичні інститути пострадянських країн: порівняльний аналіз: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 306 с. 4. Elgie R. The classification of democratic regime types: conceptual ambiguity and contestable assumptions. *European Journal of Political Research*. 1998. Vol. 33. No. 2. P. 219–238. 5. Lewis D. Russia's New Authoritarianism: Putin and the Politics of Order. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2020. 334 p. 6. Roper S. From semi-presidentialism to parliamentarism: Regime change and presidential power in Moldova. *Europe-Asia Studies*. 2008. Vol. 60. No. 1. P. 113–126. 7. Sedelius T., Åberg J. Eastern Europe's Semi-Presidential Regimes // Fagan A., Kopecký P. The Routledge Handbook of East European Politics. London: Routledge, 2017. P. 67–81.		
2/ 3 год.	**Тема 2. Історико-політична характеристика та особливості трансформації політичних систем країн Східної Європи і Центральної Азії (частина 2).** Визначення систем правління в країнах Східної Європи і Центральної Азії. Трансформація/транзит політичних режимів у країнах Східної Європи і Центральної Азії.	Семінар, групова робота, дискусія – 1 год.	1. Осадчук І. Атипова напівпрезидентська система правління та політичний режим в Республіці Казахстан (1995–2018). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Історія. Філософія. Політологія»*. 2019. № 17. С. 72–75. 2. Осадчук І., Литвин В. Атиповість напівпрезидентських систем державного правління в пострадянських країнах: контекст вотумів недовіри урядам. *Politicus*. 2018. Вип. 3. С. 49–57. 3. Осадчук І. Політичні інститути пострадянських країн: порівняльний аналіз: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені	Самостійна робота – 2 год. Авторитарні режими в країнах Східної Європи і Центральної Азії.	2-й тиждень

			Івана Франка, 2016. 306 с. 4. Elgie R. The classification of democratic regime types: conceptual ambiguity and contestable assumptions. *European Journal of Political Research*. 1998. Vol. 33. No. 2. P. 219–238. 5. Lewis D. Russia's New Authoritarianism: Putin and the Politics of Order. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2020. 334 p. 6. Roper S. From semi-presidentialism to parliamentarism: Regime change and presidential power in Moldova. *Europe-Asia Studies*. 2008. Vol. 60. No. 1. P. 113–126. 7. Sedelius T., Åberg J. Eastern Europe's Semi-Presidential Regimes // Fagan A., Kopecký P. The Routledge Handbook of East European Politics. London: Routledge, 2017. P. 67–81.		
3/ 5 год.	**Тема 3. Порівняльний аналіз інституту президентства в країнах Східної Європи і Центральної Азії (частина 1).** Історичні передумови виникнення інституту президентства в країнах Східної Європи і Центральної Азії. Особливості обрання та вимоги до кандидатів у президенти в країнах Східної Європи і Центральної Азії.	Лекція, презентація, дискусія – 2 год.	1. Осадчук І. Політичні інститути пострадянських країн: порівняльний аналіз: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 306 с. 2. Frye T. A Politics of Institutional Choice: Post-Communist Presidencies. *Comparative Political Studies*. 1997. Vol. 30. No.5. P. 523–552. 3. Nichols T. The Russian Presidency: Society and Politics in the Second Russian Republic. Palgrave Macmillan, 2001. 235, [24] p.	Самостійна робота – 3 год. Передумови виникнення інституту президентства в країнах Східної Європи і Центральної Азії.	3-й тиждень
3/ 3 год.	**Тема 3. Порівняльний аналіз інституту президентства в країнах Східної Європи і Центральної Азії (частина 1).** Історичні передумови виникнення інституту президентства в країнах Східної Європи і Центральної Азії. Особливості обрання та вимоги до кандидатів у президенти в країнах Східної Європи і Центральної Азії.	Семінар, групова робота, дискусія – 1 год.	1. Осадчук І. Політичні інститути пострадянських країн: порівняльний аналіз: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 306 с. 2. Frye T. A Politics of Institutional Choice: Post-Communist Presidencies. *Comparative Political Studies*. 1997. Vol. 30. No.5. P. 523–552. 3. Nichols T. The Russian Presidency: Society and Politics in the Second Russian Republic. Palgrave Macmillan, 2001. 235, [24] p.	Самостійна робота – 2 год. Особливості обрання президентів у країнах Східної Європи і Центральної Азії.	3-й тиждень
4/ 5 год.	**Тема 4. Порівняльний аналіз інституту президентства в країнах Східної**	Лекція, презентація,	1. Осадчук І. Політичні інститути пострадянських країн: порівняльний	Самостійна робота – 3 год.	4-й тиждень

	Європи і Центральної Азії (частина 2). Повноваження президентів у країнах Східної Європи і Центральної Азії. Особливості відповідальності та дострокового припинення повноважень президентів у країнах Східної Європи і Центральної Азії.	дискусія – 2 год.	аналіз: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 306 с. 2. Clark W. Boxing Russia: Executive-Legislative Powers and the Categorization of Russia's Regime Type. *Demokratizatsiya*. 2010. Vol. 19. No. 1. P. 5–22. 3. Roper S. From semi-presidentialism to parliamentarism: Regime change and presidential power in Moldova. *Europe-Asia Studies*. 2008. Vol. 60. No. 1. P. 113–126. 4. Seyaz A. The Effect of The Russian Presidential Power on The Political Regime: A Comparative Analysis of Yeltsin and Putin Periods. *Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi*. 2020. Vol. 15. No. 54. P. 305–324.	Повноваження президентів у країнах Східної Європи.	
4/ 3 год.	**Тема 4. Порівняльний аналіз інституту президентства в країнах Східної Європи і Центральної Азії (частина 2).** Повноваження президентів у країнах Східної Європи і Центральної Азії. Особливості відповідальності та дострокового припинення повноважень президентів у країнах Східної Європи і Центральної Азії.	Семінар, групова робота, дискусія – 1 год.	1. Осадчук І. Політичні інститути пострадянських країн: порівняльний аналіз: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 306 с. 2. Clark W. Boxing Russia: Executive-Legislative Powers and the Categorization of Russia's Regime Type. *Demokratizatsiya*. 2010. Vol. 19. No. 1. P. 5–22. 3. Roper S. From semi-presidentialism to parliamentarism: Regime change and presidential power in Moldova. *Europe-Asia Studies*. 2008. Vol. 60. No. 1. P. 113–126. 4. Seyaz A. The Effect of The Russian Presidential Power on The Political Regime: A Comparative Analysis of Yeltsin and Putin Periods. *Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi*. 2020. Vol. 15. No. 54. P. 305–324.	Самостійна робота – 2 год. Повноваження президентів у Республіці Казахстан та Киргизькій Республіці.	4-й тиждень
5/ 5 год.	**Тема 5. Порівняльна характеристика парламентів країн Східної Європи і Центральної Азії (частина 1).** Історія парламентаризму в країнах Східної Європи і Центральної Азії: дорадянський, радянський та пострадянський періоди. Головування та управління парламентами (нижніми палатами парламентів) країн Східної Європи і Центральної Азії.	Лекція, презентація, дискусія – 2 год.	1. Осадчук І. Політичні інститути пострадянських країн: порівняльний аналіз: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 306 с. 2. Bowyer A. Parliament and Political Parties in Kazakhstan. Central Asia-Caucasus Institute; Silk Road Studies Program, 2008. 71 p. 3. Norton P., Olson D. Post-Communist and Post-Soviet Legislatures: Beyond Transition. *The Journal of Legislative Studies*. 2007.	Самостійна робота – 3 год. Історія парламентаризму в країнах Східної Європи: дорадянський, радянський та пострадянський періоди.	5-й тиждень

			Vol. 13. No. 1. P. 1–11.		
5/ 3 год.	**Тема 5. Порівняльна характеристика парламентів країн Східної Європи і Центральної Азії (частина 1).** Історія парламентаризму в країнах Східної Європи і Центральної Азії: дорадянський, радянський та пострадянський періоди. Головування та управління парламентами (нижніми палатами парламентів) країн Східної Європи і Центральної Азії.	Семінар, групова робота, дискусія – 1 год.	1. Осадчук І. Політичні інститути пострадянських країн: порівняльний аналіз: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 306 с. 2. Bowyer A. Parliament and Political Parties in Kazakhstan. Central Asia-Caucasus Institute; Silk Road Studies Program, 2008. 71 p. 3. Norton P., Olson D. Post-Communist and Post-Soviet Legislatures: Beyond Transition. *The Journal of Legislative Studies*. 2007. Vol. 13. No. 1. P. 1–11.	Самостійна робота – 2 год. Історія парламентаризму в країнах Центральної Азії: дорадянський, радянський та пострадянський періоди.	5-й тиждень
6/ 5 год.	**Тема 6. Порівняльна характеристика парламентів країн Східної Європи і Центральної Азії (частина 2).** Статус депутатів парламентів (нижніх палат парламентів) країн Східної Європи і Центральної Азії. Фракції та депутатські групи як елементи структури парламентів (нижніх палат парламентів) країн Східної Європи і Центральної Азії. Комітети та комісії як елементи структури парламентів (нижніх палат парламентів) країн Східної Європи і Центральної Азії.	Лекція, презентація, дискусія – 2 год.	1. Мартиненко П. Парламентаризм та імунітети: критичний досвід України. *Юридичний журнал*. 2010. № 4. С. 88–95. 2. Осадчук І. Політичні інститути пострадянських країн: порівняльний аналіз: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 306 с. 3. Ilonszki G., Edinger M. MPs in Post-Communist and Post-Soviet Nations: A Parliamentary Elite in the Making. *Journal of Legislative Studies*. 2007. Vol. 13. No. 1. P. 142–163.	Самостійна робота – 3 год. Депутатські групи як елементи структури парламентів (нижніх палат парламентів) країн Східної Європи і Центральної Азії.	6-й тиждень
6/ 3 год.	**Тема 6. Порівняльна характеристика парламентів країн Східної Європи і Центральної Азії (частина 2).** Статус депутатів парламентів (нижніх палат парламентів) країн Східної Європи і Центральної Азії. Фракції та депутатські групи як елементи структури парламентів (нижніх палат парламентів) країн Східної Європи і Центральної Азії. Комітети та комісії як елементи структури парламентів (нижніх палат парламентів) країн Східної Європи і Центральної Азії.	Семінар, групова робота, дискусія – 1 год.	1. Мартиненко П. Парламентаризм та імунітети: критичний досвід України. *Юридичний журнал*. 2010. № 4. С. 88–95. 2. Осадчук І. Політичні інститути пострадянських країн: порівняльний аналіз: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 306 с. 3. Ilonszki G., Edinger M. MPs in Post-Communist and Post-Soviet Nations: A Parliamentary Elite in the Making. *Journal of Legislative Studies*. 2007. Vol. 13. No. 1. P. 142–163.	Самостійна робота – 2 год. Комітети та комісії як елементи структури парламентів (нижніх палат парламентів) країн Східної Європи і Центральної Азії.	6-й тиждень

7/ 5 год.	**Тема 7. Порівняльна характеристика парламентів країн Східної Європи і Центральної Азії (частина 3).** Виборчі системи парламентів (нижніх палат парламентів) у країнах Східної Європи і Центральної Азії. Особливості бікамералізму в країнах Східної Європи і Центральної Азії. Властивості законодавчої функції в парламентах країн Східної Європи і Центральної Азії.Оцінка ефективності повноважень парламентів та участі в них жінок у країнах Східної Європи і Центральної Азії.	Лекція, презентація, дискусія – 2 год.	1. Двопалатний парламент: світовий досвід та українські реалії: монографія / за заг. ред. О. А. Фісуна. Харків: Золоті сторінки, 2008. 200 с. 2. Конончук С., Валевський О., Ярош О. Практика бікамералізму в унітарних державах (порівняльний аналіз). Український незалежний центр політичних досліджень. К.: Агентство «Україна», 2008. 112 с. 3. Осадчук І. Політичні інститути пострадянських країн: порівняльний аналіз: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 306 с. 4. Панчак-Бялоблоцка Н. Особливості формування та складу верхніх палат у парламентах країн Центральної та Східної Європи. *Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку: зб. наук. пр.* Львів, 2008. Вип. 23. С. 149–157.	Самостійна робота – 3 год. Пропорційні виборчі системи парламентів (нижніх палат парламентів) у країнах Східної Європи і Центральної Азії.	7-й тиждень
7/ 3 год.	**Тема 7. Порівняльна характеристика парламентів країн Східної Європи і Центральної Азії (частина 3).** Виборчі системи парламентів (нижніх палат парламентів) у країнах Східної Європи і Центральної Азії. Особливості бікамералізму в країнах Східної Європи і Центральної Азії. Властивості законодавчої функції в парламентах країн Східної Європи і Центральної Азії.Оцінка ефективності повноважень парламентів та участі в них жінок у країнах Східної Європи і Центральної Азії.	Семінар, групова робота, дискусія – 1 год. Модульний контроль.	1. Двопалатний парламент: світовий досвід та українські реалії: монографія / за заг. ред. О. А. Фісуна. Харків: Золоті сторінки, 2008. 200 с. 2. Конончук С., Валевський О., Ярош О. Практика бікамералізму в унітарних державах (порівняльний аналіз). Український незалежний центр політичних досліджень. К.: Агентство «Україна», 2008. 112 с. 3. Осадчук І. Політичні інститути пострадянських країн: порівняльний аналіз: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 306 с. 4. Панчак-Бялоблоцка Н. Особливості формування та складу верхніх палат у парламентах країн Центральної та Східної Європи. *Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку: зб. наук. пр.* Львів, 2008. Вип. 23. С. 149–157.	Самостійна робота – 2 год. Змішані виборчі системи парламентів (нижніх палат парламентів) у країнах Східної Європи і Центральної Азії.	7-й тиждень

8/ 5 год.	**Тема 8. Порівняльна характеристика урядів країн Східної Європи і Центральної Азії (частина 1).** Особливості формування, функціонування й відповідальності урядів у країнах Східної Європи і Центральної Азії: правові засади та політична практика. Типологія урядових кабінетів у країнах Східної Європи і Центральної Азії.	Лекція, презентація, дискусія – 2 год.	1. Бялоблоцький З. Стабільність та ефективність урядів у політичних системах країн Східної Європи: монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 470 с. 2. Осадчук І. Політичні інститути пострадянських країн: порівняльний аналіз: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 306 с. 3. Осадчук І. Урядові кабінети в контексті функціонування атипових напівпрезидентських систем правління в Білорусі (1996–2018) та Казахстані (1995–2018). *Політичне життя*. 2019. № 1. С. 24–30.	Самостійна робота – 3 год. Однопартійні урядові кабінети в країнах Східної Європи і Центральної Азії.	8-й тиждень
8/ 3 год.	**Тема 8. Порівняльна характеристика урядів країн Східної Європи і Центральної Азії (частина 1).** Особливості формування, функціонування й відповідальності урядів у країнах Східної Європи і Центральної Азії: правові засади та політична практика. Типологія урядових кабінетів у країнах Східної Європи і Центральної Азії.	Семінар, групова робота, дискусія – 1 год.	1. Бялоблоцький З. Стабільність та ефективність урядів у політичних системах країн Східної Європи: монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 470 с. 2. Осадчук І. Політичні інститути пострадянських країн: порівняльний аналіз: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 306 с. 3. Осадчук І. Урядові кабінети в контексті функціонування атипових напівпрезидентських систем правління в Білорусі (1996–2018) та Казахстані (1995–2018). *Політичне життя*. 2019. № 1. С. 24–30.	Самостійна робота – 2 год. Коаліційні урядові кабінети в країнах Східної Європи і Центральної Азії.	8-й тиждень

9/ 5 год.	**Тема 9. Порівняльна характеристика урядів країн Східної Європи і Центральної Азії (частина 2).** Стабільність урядових кабінетів у країнах Східної Європи і Центральної Азії. Ефективність урядування в країнах Східної Європи і Центральної Азії. Ефективність урядів у країнах Східної Європи і Центральної Азії.	Лекція, презентація, дискусія – 2 год.	1. Бялоблоцький З. Стабільність та ефективність урядів у політичних системах країн Східної Європи: монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 470 с. 2. Осадчук І. Ефективність урядів у пострадянських країнах. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Сер.: «Питання політології»*. 2015. Вип. 28. С. 26–31. 3. Осадчук І. Політичні інститути пострадянських країн: порівняльний аналіз: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 306 с. 4. Kaufmann D., Kraay A., Mastruzzi M. The Worldwide Governance Indicators: Methodology and Analytical Issues. The World Bank. Development Research Group: Macroeconomics and Growth Team. Policy Research Working Paper. 2010. No. 5430. 31 p.	Самостійна робота – 3 год. Стабільність партійних урядових кабінетів у країнах Східної Європи і Центральної Азії.	9-й тиждень
9/ 3 год.	**Тема 9. Порівняльна характеристика урядів країн Східної Європи і Центральної Азії (частина 2).** Стабільність урядових кабінетів у країнах Східної Європи і Центральної Азії. Ефективність урядування в країнах Східної Європи і Центральної Азії. Ефективність урядів у країнах Східної Європи і Центральної Азії.	Семінар, групова робота, дискусія – 1 год.	1. Бялоблоцький З. Стабільність та ефективність урядів у політичних системах країн Східної Європи: монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 470 с. 2. Осадчук І. Ефективність урядів у пострадянських країнах. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Сер.: «Питання політології»*. 2015. Вип. 28. С. 26–31. 3. Осадчук І. Політичні інститути пострадянських країн: порівняльний аналіз: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 306 с. 4. Kaufmann D., Kraay A., Mastruzzi M. The Worldwide Governance Indicators: Methodology and Analytical Issues. The World Bank. Development Research Group: Macroeconomics and Growth Team. Policy Research Working Paper. 2010. No. 5430. 31 p.	Самостійна робота – 2 год. Стабільність непартійних урядових кабінетів у країнах Східної Європи і Центральної Азії.	9-й тиждень

10/ 5 год.	**Тема 10. Особливості політичних партій і партійних систем у країнах Східної Європи і Центральної Азії (частина 1).** Історія політичних партій у країнах Східної Європи і Центральної Азії: дорадянський та радянський періоди. Особливості формування та функціонування політичних партій у країнах Східної Європи і Центральної Азії.	Лекція, презентація, дискусія – 2 год.	1. Осадчук І. Політичні інститути пострадянських країн: порівняльний аналіз: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 306 с. 2. Heinrich A. The formal political system in Azerbaijan and Kazakhstan: a background study. Bremen: Forschungsstelle Osteuropa an der Universität Bremen, 2010. 68 p. 3. Roper S., Ikstens J. Public Finance and Post-Communist Party Development. London: Routledge, 2008. 174 p. 4. Scholtbach Á., Nodia G. The Political Landscape of Georgia: Political Parties: Achievements, Challenges, and Prospects. Utrecht: Eburon Academic Publishers, 2007. 292 p.	Самостійна робота – 3 год. Історія політичних партій у країнах Східної Європи: дорадянський, радянський та пострадянський періоди.	10-й тиждень
10/ 3 год.	**Тема 10. Особливості політичних партій і партійних систем у країнах Східної Європи і Центральної Азії (частина 1).** Історія політичних партій у країнах Східної Європи і Центральної Азії: дорадянський та радянський періоди. Особливості формування та функціонування політичних партій у країнах Східної Європи і Центральної Азії.	Семінар, групова робота, дискусія – 1 год.	1. Осадчук І. Політичні інститути пострадянських країн: порівняльний аналіз: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 306 с. 2. Heinrich A. The formal political system in Azerbaijan and Kazakhstan: a background study. Bremen: Forschungsstelle Osteuropa an der Universität Bremen, 2010. 68 p. 3. Roper S., Ikstens J. Public Finance and Post-Communist Party Development. London: Routledge, 2008. 174 p. 4. Scholtbach Á., Nodia G. The Political Landscape of Georgia: Political Parties: Achievements, Challenges, and Prospects. Utrecht: Eburon Academic Publishers, 2007. 292 p.	Самостійна робота – 2 год. Історія політичних партій у країнах Центральної Азії: дорадянський, радянський та пострадянський періоди.	10-й тиждень
11/ 5 год.	**Тема 11. Особливості політичних партій і партійних систем у країнах Східної Європи і Центральної Азії (частина 2).** «Партії влади» та правлячі партії в країнах Східної Європи і Центральної Азії. Опозиційні партії в країнах Східної Європи і Центральної Азії. Типологія партійних систем у країнах Східної Європи і Центральної Азії.	Лекція, презентація, дискусія – 2 год.	1. Осадчук І. «Партії влади» та правлячі партії в пострадянських країнах. *Evropský politický a právní diskurz*. 2016. Sv. 3. Vyd. 6. S. 154–161. 2. Осадчук І. Партійна система в контексті функціонування атипової напівпрезидентської системи правління в Азербайджанській Республіці (1995–2019). *Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». Політологія.*	Самостійна робота – 3 год. «Партії влади» в країнах Східної Європи і Центральної Азії.	11-й тиждень

			Соціологія. Право. 2019. № 3 (43). С. 186–191. 3. Осадчук І. Партійна система в контексті функціонування атипової напівпрезидентської системи правління у Грузії (2004–2013). *Politicus*. 2019. Вип. 2. С. 33–38. DOI: https://doi.org/10.24195/2414-9616-2019-2-33-38. 4. Осадчук І. Партійні системи в контексті функціонування атипових напівпрезидентських систем правління в Республіці Казахстан (1995–2018) і Російській Федерації (1993–2018). *Politicus*. 2018. Вип. 5/6. С. 66–73. 5. Осадчук І., Литвин В. Теоретико-методологічні параметри і підходи до типологізації партійних систем та емпірично-порівняльні результати їх верифікації на прикладі України (1990–2016). *Політичні партії і вибори: українські та світові практики: збірник статей і тез за результатами наукової конференції «Політичні партії і вибори: українські та світові практики» (пам'яті Юрія Романовича Шведи)* від 8 жовтня 2016 року / За заг. редакцією А. Романюка. Львів: Простір-М, 2017. С. 149–193.		
11/ 3 год.	**Тема 11. Особливості політичних партій і партійних систем у країнах Східної Європи і Центральної Азії (частина 2).** «Партії влади» та правлячі партії в країнах Східної Європи і Центральної Азії. Опозиційні партії в країнах Східної Європи і Центральної Азії. Типологія партійних систем у країнах Східної Європи і Центральної Азії.	Семінар, групова робота, дискусія – 1 год.	1. Осадчук І. «Партії влади» та правлячі партії в пострадянських країнах. *Evropský politický a právní diskurz*. 2016. Sv. 3. Vyd. 6. S. 154–161. 2. Осадчук І. Партійна система в контексті функціонування атипової напівпрезидентської системи правління в Азербайджанській Республіці (1995–2019). *Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». Політологія. Соціологія. Право*. 2019. № 3 (43). С. 186–191. 3. Осадчук І. Партійна система в контексті функціонування атипової	Самостійна робота – 2 год. Опозиційні партії в країнах Східної Європи і Центральної Азії.	11-й тиждень

			напівпрезидентської системи правління у Грузії (2004–2013). *Politicus.* 2019. Вип. 2. С. 33–38. DOI: https://doi.org/10.24195/2414-9616-2019-2-33-38. 4. Осадчук І. Партійні системи в контексті функціонування атипових напівпрезидентських систем правління в Республіці Казахстан (1995–2018) і Російській Федерації (1993–2018). *Politicus*. 2018. Вип. 5/6. С. 66–73. 5. Осадчук І., Литвин В. Теоретико-методологічні параметри і підходи до типологізації партійних систем та емпірично-порівняльні результати їх верифікації на прикладі України (1990–2016). *Політичні партії і вибори: українські та світові практики: збірник статей і тез за результатами наукової конференції «Політичні партії і вибори: українські та світові практики» (пам'яті Юрія Романовича Шведи)* від 8 жовтня 2016 року / За заг. редакцією А. Романюка. Львів: Простір-М, 2017. С. 149–193.		
12/ 5 год.	**Тема 12. Інститут референдуму в країнах Східної Європи і Центральної Азії.** Нормативно-правове регулювання організації та проведення референдумів у країнах Східної Європи і Центральної Азії. Політичні наслідки проведення референдумів у країнах Східної Європи і Центральної Азії.	Лекція, презентація, дискусія – 2 год.	1. Anderson J. Elections and political development in Central Asia. *Journal of Communist Studies and Transition Politics*. 1997. Vol. 13. No. 4. P. 28–53. 2. Dominioni S. The mechanism of direct democracy in authoritarian countries: The case of the constitutional referendum in Azerbaijan. *Demokratizatsiya: The Journal of Post-Soviet Democratization*. 2017. Vol. 25. No. 4. P. 435–454. 3. Hill R., White S. Referendums in Russia, the Former Soviet Union and Eastern Europe // Qvortrup M. Referendums Around the World The Continued Growth of Direct Democracy. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2014. P. 17–42. 4. Paturyan Y. J. The 2015 Referendum in Armenia. *East European Quarterly*. 2015. Vol. 43. No. 4. P. 293–301.	Самостійна робота – 3 год. Інститут референдуму в Азербайджанській Республіці.	12-й тиждень

12/ 3 год.	**Тема 12. Інститут референдуму в країнах Східної Європи і Центральної Азії.** Нормативно-правове регулювання організації та проведення референдумів у країнах Східної Європи і Центральної Азії. Політичні наслідки проведення референдумів у країнах Східної Європи і Центральної Азії.	Семінар, групова робота, дискусія – 1 год.	1. Anderson J. Elections and political development in Central Asia. *Journal of Communist Studies and Transition Politics*. 1997. Vol. 13. No. 4. P. 28–53. 2. Dominioni S. The mechanism of direct democracy in authoritarian countries: The case of the constitutional referendum in Azerbaijan. *Demokratizatsiya: The Journal of Post-Soviet Democratization*. 2017. Vol. 25. No. 4. P. 435–454. 3. Hill R., White S. Referendums in Russia, the Former Soviet Union and Eastern Europe // Qvortrup M. Referendums Around the World The Continued Growth of Direct Democracy. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2014. P. 17–42. 4. Paturyan Y. J. The 2015 Referendum in Armenia. *East European Quarterly*. 2015. Vol. 43. No. 4. P. 293–301.	Самостійна робота – 2 год. Інститут референдуму в Киргизькій Республіці.	12-й тиждень
13/ 5 год.	**Тема 13. Політичні еліти в країнах Східної Європи і Центральної Азії.** Чинники формування і наслідки функціонування політичних еліт у країнах Східної Європи. Чинники формування і наслідки функціонування політичних еліт у країнах Центральної Азії.	Лекція, презентація, дискусія – 2 год.	1. Осадчук І. Особливості політичних кланів у контексті функціонування атипової напівпрезидентської системи правління в Киргизстані (1993–2010). *Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії.* 2018. Вип. 21. С. 132–138. 2. Осадчук І. Особливості формування та функціонування правлячої еліти в контексті «патронажного президенталізму» в Туркменістані. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Сер.: «Питання політології».* 2014. Вип. 27. № 1132. С. 59–62. 3. Collins K. Clans, Pacts, and Politics in Central Asia. *Journal of Democracy*. 2002. Vol. 13. No. 3. P. 137–152. 4. Collins K. Clan Politics and Regime Transition in Central Asia. New York; Cambridge: Cambridge University Press, 2006. 376 p. 5. Guliyev F. Formal-Informal Relations in Azerbaijan. *Caucasus Analytical Digest*. 2020. No. 114. P. 7–10.	Самостійна робота – 3 год. Чинники формування і наслідки функціонування політичних еліт у Вірменії.	13-й тиждень

13/ 4 год.	**Тема 13. Політичні еліти в країнах Східної Європи і Центральної Азії.** Чинники формування і наслідки функціонування політичних еліт у країнах Східної Європи. Чинники формування і наслідки функціонування політичних еліт у країнах Центральної Азії.	Семінар, групова робота, дискусія – 1 год. Модульний контроль.	1. Осадчук І. Особливості політичних кланів у контексті функціонування атипової напівпрезидентської системи правління в Киргизстані (1993–2010). *Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії.* 2018. Вип. 21. С. 132–138. 2. Осадчук І. Особливості формування та функціонування правлячої еліти в контексті «патронажного президенталізму» в Туркменістані. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.* Сер.: «Питання політології». 2014. Вип. 27. № 1132. С. 59–62. 3. Collins K. Clans, Pacts, and Politics in Central Asia. *Journal of Democracy*. 2002. Vol. 13. No. 3. P. 137–152. 4. Collins K. Clan Politics and Regime Transition in Central Asia. New York; Cambridge: Cambridge University Press, 2006. 376 p. 5. Guliyev F. Formal-Informal Relations in Azerbaijan. *Caucasus Analytical Digest*. 2020. No. 114. P. 7–10.	Самостійна робота – 3 год. Чинники формування і наслідки функціонування політичних еліт в Республіці Таджикистан.	13-й тиждень
Разом 105 год.		39 год.		66 год.	